

Brusel 9. dubna 2021
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2018/0230(COD)

14153/20
ADD 1

JEUN 137
EDUC 452
EMPL 572
SOC 820
SPORT 52
COHAFA 78
PROCIV 102
COMPET 643
ECOFIN 1165
CADREFIN 463
CODEC 1373

NÁVRH ODŮVODNĚNÍ RADY

Předmět: Postoj Rady v prvním čtení k přijetí NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO
PARLAMENTU A RADY, kterým se zavádí program Evropský sbor
solidarity a zrušují nařízení (EU) 2018/1475 a (EU) č. 375/2014
– návrh odůvodnění Rady

I. ÚVOD

1. Dne 11. června 2018 přijala Komise návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Evropský sbor solidarity a zrušuje [nařízení o Evropském sboru solidarity] a nařízení (EU) č. 375/2014¹.
2. Evropský parlament přijal postoj v prvním čtení dne 12. března 2019².
3. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 17. října 2018³. Evropský výbor regionů přijal stanovisko na svém zasedání ve dnech 5. a 6. prosince 2018⁴.
4. Na zasedání dne 26. listopadu 2018 se Rada dohodla na částečném obecném přístupu⁵ k návrhu Komise, jímž poskytla předsednictví mandát k jednání s Evropským parlamentem. V průběhu vyjednávacího procesu se uskutečnily čtyři trialogy a čtená zasedání na technické úrovni a na posledním trialogu, dne 11. prosince 2020, bylo nakonec dosaženo předběžné celkové dohody.
5. Konečné kompromisní znění, které bylo výsledkem trialogů, potvrdil dne 18. prosince 2020 Výbor stálých zástupců⁶. Znění bylo následně předáno Evropskému parlamentu.

¹ Dokument 9993/1/18 REV 1 + ADD 1–5.

² Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 218–251.

³ EESC-2018-04028-AC.

⁴ Dokument 5321/19.

⁵ Dokument 14787/18.

⁶ Dokument 13847/20.

6. Dne 11. ledna 2021 bylo konečné kompromisní znění jednomyslně schváleno Výborem Evropského parlamentu pro kulturu a vzdělávání⁷.

II. CÍL

7. Obecným cílem programu Evropský sbor solidarity na období 2021–2027 je zvýšit účast mladých lidí a organizací na dostupných a vysoce kvalitních solidárních činnostech, především dobrovolnické činnosti, a posílit tak soudržnost, solidaritu, demokracii, evropskou identitu a aktivní občanství v Unii i v zahraničí, a současně řešit společenské a humanitární výzvy na místě, se zvláštním důrazem na podporu udržitelného rozvoje, sociálního začleňování a rovných příležitostí.
8. Program stanoví dvě složky činností, jichž se mohou mladí lidé účastnit, z nichž první je zaměřena na solidární činnosti a druhá na činnosti v oblasti humanitární pomoci (Evropský dobrovolnický sbor humanitární pomoci). Z programu jsou v případě obou složek podporovány tyto akce: dobrovolnická činnost, solidární projekty, činnosti v oblasti vytváření sítí a opatření pro kvalitu a podporu.
9. Program podporuje solidární činnosti, které mají jasnou evropskou přidanou hodnotu, a to například díky jejich nadnárodní povaze; jejich schopnosti vzájemně se doplňovat s dalšími programy a politikami na všech úrovních; jejich evropskému rozměru, pokud jde o témata, cíle, přístupy, očekávané výsledky a další aspekty; jejich přístupu k zapojení mladých lidí z různých prostředí nebo jejich přispění k účinnému využívání unijních nástrojů pro transparentnost a uznávání kvalifikací.

⁷<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/217229/CULT%20Voting%20session%2011%20January%202021%20Results.pdf>

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

10. Postoj Rady v prvním čtení zahrnuje téměř všechny změny návrhu Komise, na nichž se dohodla Rada ve svém částečném obecném přístupu ze dne 26. listopadu 2018, zejména pak:
- požadavek, aby účastníci oprávněně pobývali v zúčastněné zemi;
 - definici portálu Evropského sboru solidarity;
 - možnost využít maximálně 20 % rozpočtu na vnitrostátní dobrovolnickou činnost;
 - hodnocení v polovině období, které má Komise předložit do 31. prosince 2024;
 - doplnění ustanovení o předběžných a nápravných opatřeních na ochranu zájmů Unie v souladu s finančním nařízením a
 - řadu změn, pokud jde o body odůvodnění.
11. Postoj Rady v prvním čtení obsahuje rovněž následující klíčové prvky, ohledně nichž dosáhli spolunormotvůrci v rámci trialogů dohody:

Hlavní otázky

12. Evropský parlament vyjádřil obavy ohledně správy programu a své omezené úlohy v rozhodovacím procesu v případě, že by byly během programového období zavedeny nové iniciativy. Spolunormotvůrci se dohodli, že bude doplněn nový bod odůvodnění, v němž bude jasně stanoveno, že akce nebo iniciativy, které nejsou v rámci předmětného nařízení podporovány, nemohou být zahrnuty do pracovního programu.
13. Finanční krytí dohodnuté mezi spolunormotvůrci odpovídá částce, o níž rozhodla Evropská rada v kontextu víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027, a konkrétně se jedná o 1 009 milionů EUR. Tato částka znamená přibližně 20% snížení rozpočtu ve srovnání s původním návrhem Komise ve výši 1 260 milionů EUR.
14. Pokud jde o oblast působnosti a rozdělení rozpočtu programu, bylo dohodnuto, že z programu bude odstraněna složka zaměřená na stáže a zaměstnání a odpovídající rozpočet (8 %) se doplní do složky solidarity, která tak obdrží 94 % rozpočtu. Zbývajících 6 % rozpočtu bude přiděleno na složku humanitární pomoci.
15. Ačkoli Evropský sbor solidarity je svou podstatou program v oblasti začleňování, byl v zájmu zdůraznění tohoto aspektu doplněn nový článek o začleňování mladých lidí s omezenými příležitostmi, jakož i řada dalších ustanovení, jež inkluzivnost programu posilují.

16. Důležitou otázkou v rámci jednání spolunormotvůrců byly rovněž požadavky na pojištění a krytí a bezpečnostní požadavky. V návaznosti na jednání a částečně s ohledem na zkušenosti získané z pandemie COVID-19 a její dopad na dobrovolníky Evropského sboru solidarity byla do různých částí znění vložena řada ustanovení, která posilují pojištění a pojistné krytí účastníků, jakož i kontroly související s bezpečností na ochranu zranitelných osob, jako jsou děti.
17. Pokud jde o věkovou hranici pro humanitární dobrovolníky, přestože znění zachovává v případě všech dobrovolníků obecné pravidlo věkového rozpětí 18–30 let, pro humanitární dobrovolníky doplňuje zvláštní odchylku (horní věkovou hranici 35 let). Byla posílena ustanovení týkající se zkušených instruktorů, mentorů a odborníků.
18. Evropský parlament navrhl rozsáhlé změny a dodatečné návrhy znění týkající se složky programu zaměřené na humanitární pomoc, přičemž se spolunormotvůrci dohodli, že přijmou některé z nich, s tím, že bez ohledu na specifické rysy představuje složka humanitární pomoci pouze 6 % programu. Konečný kompromis ohledně ustanovení programu týkajících se humanitární pomoci je v tomto ohledu vyvážený; kromě rozšířené věkové hranice se spolunormotvůrci dohodli na zahrnutí hlavních zásad humanitární pomoci a posílených ochranných opatření vztahujících se na dobrovolnické činnosti na podporu operací humanitární pomoci.

Další záležitosti

19. Zatímco Komise původně navrhla omezený soubor ukazatelů, Rada a Evropský parlament se dohodly, že do přílohy doplní ukazatele podrobnější.
20. Spolunormotvůrci se dohodli na posílení ustanovení týkajících se zúčastněných organizací, zejména pokud jde o značku kvality Evropského sboru solidarity.
21. Rovněž se dohodli, že posílí ustanovení týkající se průběžného hodnocení programu a certifikace „pečeť excelence“.
22. Několik ustanovení bylo pozměněno v návaznosti na horizontální přístup Rady ke všem dokumentům souvisejícím s VFR. Jedná se zejména o úpravu doby trvání programu v článku 1 tak, aby byla sladěna s časovým rámcem VFR na období 2021–2027, o ustanovení týkající se účasti třetích zemí, ustanovení o kumulativním a alternativním financování a ustanovení o zpětné působnosti (program Evropský sbor solidarity na období 2021–2027 se použije ode dne 1. ledna 2021).

IV. ZÁVĚR

23. Postoj Rady v prvním čtení plně odráží celkovou kompromisní dohodu, již bylo za pomoci Komise dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem.
24. Tento kompromis je potvrzen v dopise, který předsedkyně Výboru Evropského parlamentu pro kulturu a vzdělávání (CULT) zaslala předsedovi Výboru stálých zástupců dne 15. ledna 2021. V uvedeném dopise předsedkyně výboru CULT uvádí, že pokud Rada formálně předloží Parlamentu svůj postoj v dohodnutém znění, doporučí plenárnímu zasedání, aby byl postoj Rady přijat ve druhém čtení Parlamentu beze změn, s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů.
-